

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія управління освітою

1. Мета вивчення дисципліни – надання ґрунтовних знань з історії становлення та розвитку системи вітчизняної освіти та державного й громадського управління нею, періодизації їх розвитку, особливостей формування провідних тенденцій, суперечностей і закономірностей освітніх процесів, співвідношення історії й сучасного розвитку теорії та практики управління освітою, актуалізації історичного досвіду в умовах модернізації національної освіти.

Завдання курсу :

1. Осмислення засвоєння педагогічних категорій і понять, за якого не лише розуміється сутність їх визначення, а й ієрархія та місце в цілісному педагогічному процесі.

2. Розуміння суттєвих зв'язків між компонентами процесу навчання: цільовим, мотиваційно-стимулюючим, змістовим, діяльнісно-регулюючим, оцінно-результативним компонентами, знання яких так необхідне для моделювання процесу навчання вчителем та демоделюванням у процесі аналізу директором школи.

3. Наукова інтерпретація процесів, що спостерігаються та аналізуються з позиції творчої оптимізації, гуманітаризації тощо.

4. Формування умінь системного аналізу об'єктів управління, за яких виявляється наявність чи відсутність зв'язків взаємодії, впливу, залежності тощо.

5. Прогнозування ефективного функціонування процесу навчання, визначення умов ефективності, вироблення більш досконалих варіантів побудови навчального процесу та їх теоретичне обґрунтування.

2. Вивчення даної дисципліни гарантуватиме формування таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Знання та розуміння предметної області (педагогіки) та розуміння професійної діяльності.
- Здатність системно розглядати соціально-економічні процеси та явища в конкретних історичних умовах їхнього розвитку та з позицій загальнолюдських цінностей.
- Формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Спеціальні компетентності:

- Здатність самостійно збирати, опрацювати, узагальнювати та всебічно аналізувати інформацію про педагогічні явища та процеси.
- Уміння аналізувати педагогічні явища, осмислювати роль кожного елемента у структурі цілого і у взаємодії з іншими компонентами.
- Поглиблення теоретичної загальноуніверситетської та фахової підготовки.

Програмні результати навчання:

- Аналізувати суттєві зв'язки між компонентами освітнього процесу; вирішувати прогностичні, організаційні, мотиваційні, контрольні, керівні завдання щодо закладу освіти, структурного підрозділу або його суб'єктів чи об'єктів прогнозувати ефективність функціонування процесу навчання та планувати моніторинг якості освіти з урахуванням особливостей компетентнісного підходу.
- Описувати суть основних підходів в управлінні закладами освіти різних типів та визначати особливості управління закладом освіти в сучасних умовах з урахуванням особливостей його функціонування.

Здатності:

- проектувати методологічні аспекти управління школою;
- оцінювати статичну та динамічну структури системи управління (при цьому статична система повинна відобразити комунікативні зв'язки в системі підпорядкованості, а динамічна – рух функціонально необхідної для школи інформації по прямих та зворотних зв'язках);
- проектувати об'єктивно-суб'єктивні тенденції розвитку системи управління школою у найближчій та віддаленій перспективі (прогноз);
- мобілізувати зміст процесу управління і його спеціальні та загальні функції з урахуванням специфіки школи;
- використовувати принципи, на яких будується як процес управління школою, так і процеси взаємозв'язку із зовнішніми системами, в тому числі з вищими інстанціями;
- використовувати форми й методи управління школою, методи і прийоми впливу на управлінську систему (технологія прийняття управлінських рішень);
- спілкуватися на рівноправній основі;
- застосовувати отримані знання в професійній діяльності;
- аналізувати моделюючий крок, пов'язаний з матеріалізацією програмних цілей в моделі з урахуванням проведеного прогнозу;
- планувати, аналізувати і проводити навчально-виховну діяльність щодо зменшення негативного впливу;
- планувати результативний крок, пов'язаний з «реалізацією моделі» та оцінкою кінцевих результатів діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Початкова школа і педагогіка України в роки національно-демократичної революції.

Тема 1. Становлення системи національної освіти доби Центральної Ради.

Тема 2. Розвиток освіти і школи в Україні за доби Гетьманату.

Тема 3. Формування системи національної освіти доби Директорії.

Тема 4. Процес впровадження загальної обов'язкової початкової освіти в Україні у 20-х роках ХХ ст.

Тема 5. Демократичні та центристські принципи організації управління освітою.

Змістовий модуль 2. Перебудова системи управління освітою.

Тема 1. Політика українізації та народна освіта.

Тема 2. Учительські кадри й педагогічна освіта.

Тема 3. Зміст і завдання національної освіти в першому п'ятирічному плані розвитку народного господарства.

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 4 кредити ЄКТС/120 годин: 40 год аудиторних (20 год лекцій, 20 год практичних занять) і 80 год самостійної роботи.

5. Форма семестрового контролю: екзамен.

6. Інформація про викладача: Лебідь І.Ю., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та управління навчальним закладом.

7. Основна література:

1. Бондар В. Теорія і технологія управління процесом навчання в школі. Київ : ФАДА, ЛТД, 2000. 191 с.
2. Даниленко Л.І., Островерхова Н.М. Ефективність управління загальноосвітньою школою. Київ : Центр учбової літератури, 1998. 321 с.
3. Енциклопедія освіти / АПН України ; [голов. ред. В. Г. Кремень]. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. История развития менеджмента и теории управления образованием [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://rudocs.exdat.com/docs/index371392.html>.
5. Камнева И. Ю. Становление теории управления в образовательных системах [Электронный ресурс] // Устойчивое инновационное развитие : проектирование и управление. 2010. Т. 6. № 3. Ст. 2. С. 11-23. Режим доступа : http://www.ruypravlenie.ru/wp-content/uploads/2010/11/2_Stanovlenie-teorii-upravlenia_Kamneva.pdf.
6. Латышина Д. И. История педагогики (История образования и педагогической мысли) : учеб. пособие. Москва : Гардарики, 2006. 603 с.
7. Левківський М. В. Історія педагогіки : навч.-метод. посібник. Вид 3-е, доп. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 190 с.
8. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 447 с.
9. Мосіяшенко В. А. Історія педагогіки України в особах : навч. посіб. Суми : ВТД "Університетська книга", 2005. 266 с.
10. Пікельна В. С. Управління школою. Частина 1. Харків : Вид. гр. «Основа», 2004. Ч.1. 112с.
11. Пікельна В. С. Управління школою. Частина 1. Харків : Вид. гр. «Основа», 2004. Ч.2. 112с.